

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F.J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 288. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg10-shoot-idm140342679196096/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

MORALSKE TANKER

- sværet. – *Eftertale*, Bagtale. – *Morositet*, Gnavenhed; Lunefuldhed. – *giver intet Qvarteer*, giver ingen Pardon. – *meriterer*, fortjener. – *Haanhed*, Skam.
- S. 209. *censurerer*, kritiserer. – *Vanheld*, Skavank. – *casus*, lat. Tilfælde. – *Experienter*, Erfaringer. – *Capsun*, egl. Crime til Hestedressur. – *Febricitant*, Person der har Feber. – *raser*, taler i Vildelse. – *simpliciter*, simpelthen.
- S. 210. *artige*, kvikke. – *fornæmmelig*, først og fremmest. – *Rejection*, ikke at bestaa Eksamen. – *laborerer*, lider.
- S. 211. *Inclination*, Tilbojelighed. – *Suite*, Følge. – *Reproche*, Bebrejdelse. – *Bassesse*, Simpelhed. – *Dum etc.* Naar et Menneske vender sig fra nogle Laster, forfalder det til de modsatte. Det er blot Fejlens Ansigt der bliver et andet her i Verden. – *Societeter*, Samfund. – *Republiquer*, Stater.
- S. 212. *Recepterne*, Lægemidlerne. – *Delicatesse*, Varsomhed. – *violente Remedia*, voldsomme Hjelpecmidler. – *præcipitante*, hovedkudds, overilet. – *Qvartan*-[Feber], lat. quartana febris, Fjerdedagsfeber.
- S. 213. *succederer*, afløser. – *Fra Scylla... udi Charybdin*, iflg. Odysseen 2. Sang var Scylla et Uhyre, der opholdt sig i en Hule ved Malstrømmen Charybdis. Undgik de Søfarende den ene, var de udsat for den anden Fare. – *moriuntur etc.*, lat. de dør, for at de ikke skal dø. Frit efter Martial 2, 80. – *Horatius* (d. 8 f. Kr.), romersk Forfatter. – *Rigueur*, Strenghed. – *Insani etc.*, lat. En vis Mand vil faa Navn af afsindig og en retfærdig af uretfærdig, hvis han efterstræber selve sin Dyd i mer end rimeligt Maal. Epist. 1, 6, 15-16.
- S. 214. *Chiragra*, Gigt i Hænderne. – *Aliter etc.*, lat. paa en anden Maade, ikke noget andet. – *Per star etc.*, ital. for at blive bedre er jeg død. – *en vis Poet*, Holberg selv i Peder Paars, denne Udgave Bind II, S. 150.
- S. 215. *Domestiquer*, Tjenestefolk. – *dimittere*, afskedige. – *Pegu*, By i Burma; tidligere Kongerige. – *incommoderet*, besværet. – *pousseret*, drevet. – *Mediocritet*, Maadehold. – *metamorphosered*, forvandlet. – *Confucius*, Kung-fu-tse (d. 478 f. Kr.), kinesisk Statsmand og Moralist. – *maadeligt*, maadeholdent.
- S. 216. *entreprenere*, foretage. – *Compendia etc.*, lat. [For store] Besparelser er Udgifter. – *Gante*, Taabe, Nar. – *Maxima etc.* Størsteparten af Folk priser gamle Dage, anser midgamle Tider for mindre dadelværdige. – *Saturni Alder*. Den lat. Gud Saturnus identificeredes med den gr. Gud Kronos, hvis Tid kaldtes Guldalderen (Ovid, *Metamorphoses* I, 89 ff.).
- S. 217. *Digt*, Opspind, Fabler. – *Antiquarii*, Oldtidsforskere. – *Kag*, Skampæl.
- S. 218. *desperate*, haabløse. – *Poltrons*, Kujoner. – *Rusland*. Under